

דף כו.

עין משפט א.

י"ד סימן שמ סעיף טו

טו. על כל המתים יש לו לקרוע בפנים, שלא בפני אדם, לפיכך יש לו להכניס ידו בפנים, וקרוע בצינעא. אבל על אביו (ואמו), אינו קורע אלא מבחוץ, בפני כל אדם.

עין משפט ב.

י"ד סימן שמ סעיף יז
עיין לעיל דף כה. עין משפט ס

עין משפט ג.

י"ד סימן שמ סעיף לו

לו. לג. קורעין על שמועות רעות כגון נקבצו רוב הציבור למלחמה ושמעו שנהרגו מהם, אפי' מיעוט מהם.

עין משפט ד.

י"ד סימן שמ סעיף לח

לח. לז. הרואה ערי יהודה בחורבן או ירושלים או מקום המקדש, חייב לקרוע. ועיין באו"ח סי' תקס"א.

או"ח סימן תקסא סעיף א

א.

א. הרואה ערי יהודה בחורבן אומר: ערי יהודה היו מדבר וקורע ז.

ז. מימרא דר"א במו"ק דף כ"ו, ודוקא ערי יהודה ולא ערי ישראל, מפני שהם קרובים לירושלים, והב"ח כתב מפני שערי ישראל לא חשיבי כערי יהודה.

ו. מה שלא נהגו לקרוע על עיר חברון משום שהיתה עיר מקלט, ומערים שנתנו ללויים ולא מערי יהודה היא, וכתב הברכי יוסף דאין לסמוך על זה. כה"ח אות ג'.

ז. ואפי' ערי יהודה שיושבין בהם ישראל כיון ששולטים בהם עכו"ם מקרי חורבן. כ"כ הב"י והב"ח.

ח. וכשקורע מברך ברוך דיין האמת, "כל משפטיו צדק ואמת", "הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט", "אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא", "ואתה צדיק על כל הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו". וכתב הב"ח דיברך דיין האמת בלי שם ומלכות, דברכה זו לא נתקנה על אבילות ישנה אלא על דברים שהם מתחדשים ובאים.

ט. אח"כ יאמר שמחנו כימות עניתנו וכו'... "יראה אל עבדיך פעלך" וכו'... ויה"ר מלפניך שתזכנו ברחמיך הרבים לראות בנין ביהמ"ק וירושלים וערי ישראל ויהודה כיר"א.

הגה: ואינו חייב לקרוע אלא כשמגיע להם בסמוך ק כמו מן הר הצופים לירושלים.

או"ח סימן תקפא פ"ב

עין משפט ה.

ב. הרואה ירושלים בחורבנה ר אומר: ציון היתה מדבר שממה וקורע, וכשרואה בית המקדש אומר: "בית קדשנו ותפארתנו אשר הללך בו אבותינו היה לשריפת אש, וכל מחמדינו היה לחרבה" וקורע. וראייה נקראת מהר צופים ש לירושלים, אח"כ כשרואה המקדש קורע קרע אחר ה, וכל קריעה שיעורה טפח.

ג. אם בא דרך המדבר שאז רואה המקדש תחילה קורע על המקדש טפח, ואח"כ כשרואה ירושלים מוסיף על הקרע הראשון כל שהוא א.

ק. דרחוק מזה לא חשיבה ראייה. ב"י.

ר. פסק הרמב"ם בפ"ו מהלכות בית הבחירה שקדושת העזרה וירושלים קדשה לעתיד לבא, והראב"ד הקשה עליו והסיק שלא קדשה לעתיד לבא, לפיכך הנכנס עתה להם לדעתו אין בהם כרת. והכ"מ שם יישב הרמב"ם מקושת הראב"ד וכתב שדברי הרמב"ם שרירין וקיימין והנכנס היום למקום המקדש והעזרה חייב כרת שכלנו טמאי מתים. מ"א ס"ק ב', ומ"ב אות ה'. כה"ח אות ז'. וכתב הרדב"ז בתשובה סי' תרצ"א דמותר להתקרב אל פתחי ביהמ"ק ולהכנס לעליות אשר סביב ביהמ"ק.

והרואה ירושלים בחורבנה אותו יום אסור בבשר ויין. מ"ב אות ד'. ויש שכתבו דמצוה להקדים ולבנות עיה"ק ירושלים קודם שאר הערים שקדושתה חמורה יותר משאר א", ובניינה קודם לכל בנין ערי ישראל. כה"ח אות י"א. וחייב להשתחוות כנגד העזרה ולבכות במרה וכו'... ולומר מזמור לאסף אלהים באו גוים בנחלתך וכו'. כה"ח אות י"ב. מ"ב אות ו'.

ש. או כל מקום גבוה שצופה על ירושלים, וי"א דצופים היינו כפר שלידי ירושלים שקוראים לו צופים, שמשם יכול לראות ביהמ"ק. רש"י ותוס' בפסחים מ"ט. והיום אין לקרוע אלא עד שרואה חומת ירושלים העיר העתיקה. כה"ח אות י"ד.

ת. ואם בא מצד הר הזיתים שמשם רואה את המקדש וירושלים בבת אחת, קורע בבת אחת קרע אחד. כה"ח אות ט"ז.

א. שקדושת המקדש קדושתו יותר מירושלים ונכללת בתוכה. מ"ב אות ט'.

עין משפט ו.

יו"ד סימן שמו פעיף א

א. מי שמת לו מת שראוי להתאבל עליו חייב לקרוע עליו^ב. וצריך לקרוע מעומד ומיושב לא יצא.

הגה: וצריך לחזור ולקרוע.

הגה: ולכתחילה צריך לקרוע קודם שיסתום פני המת בקבר^ג.

עין משפט ז.

יו"ד סימן שמו פעיף ח

ה. על רבו מובהק שרוב חכמתו ממנו אם מקרא, אם משנה אם בגמ' קורע כל בגדיו עד שמגלה לבו^ד. וי"א דאינו קורע אלא טפה ואינו מאחה לעולם קרע זה. אפי' משמועה רחוקה קורע עליו לעולם.

ה. יא. אם לא למד רוב חכמתו ממנו אינו קורע עליו אלא כדין שאר מתים שמתאבל עליהם. ואפי' אם לא למד ממנו אלא דבר אחד בין קטן בין גדול קורע עליו כשאר מתים.

הגה: וי"א דקרע אפי' על רבו שאינו מובהק ג"כ אינו מתאחה.

הגה: תלמידי חכמים שיושבין ומקשים זל"ז ומפרקין י"א שדינם כרבו מובהק, וי"א שדינם כרבו שאינו מובהק.

הגה: י"א דרק על רבו מובהק קורע והיינו שלמדו רוב חכמתו, אבל ת"ח שהאיר עיניו בדבר אחד אינו אלא חומרא בעלמא לקרוע עליו ונהגו להקל.

יו"ד סימן רמב פעיף כה

עיין לעיל דף כה: עין משפט א

עין משפט זז.

יו"ד סימן שמו פעיף יז

עיין לעיל דף כה. עין משפט ס

ב. מדרבנן ואסמכוהו אקרא. ש"ך ס"ק ב'.

ג. ובסי' של"ט סעיף ג' נתבאר דכשמגיע לדיין האמת קורע. ש"ך ס"ק ג'.

ד. כדין קריעה שעל אביו, מרמב"ם בפ"ט.

עין משפט ט.י.

יו"ד סימן שם פעיף לו
עיין לעיל עין משפט ג.

עין משפט כ.ל.מ.ג.ס.

יו"ד סימן שם פעיף לו

לז. לד. השומע ברכת השם אפי' בכינוי חייב לקרוע ה.

הגה: אפי' אמרו בלשון לעז.

הגה: י"א דמומר דינו כעכו"ם בזה"ז.

לז. לה. והוא שישמענה מישראל. אפי' השומע מעדים היאך פלוני בירך את השם חייב לקרוע, אבל העדים אינם צריכים לקרוע פעם שניה.

לז. לו. הרואה ס"ת שנשרף ז או תפילין או אפי' מגילה אחת מהנביאים או הכתובים, קורע שתי קריעות אחת על הכתב ואחת על הגויל, ודוקא ששורפין אותו בכח וכמעשה שהיה.

עין משפט ע.פ.צ.

או"ח סימן תקסא פעיף א.ב
עיין לעיל עין משפט ד.ה.

עין משפט ק.

או"ח סימן תקסא פעיף ד

ה. כל הקרעים בידו ח ומעומד, וקורע כל כסותו שעליו עד שיגלה את לבו ט, ואינו מאחה קרעים אלו לעולם, אבל רשאי לתפורן כמו סולמות.

ה. עיין בפ"ת שהסתפק אם אדם שמע ברכת ה' בשבת אם חייב לקרוע.

ו. והב"ח חלק על זה ודעתו דאפי' מישראל מומר חייב לקרוע. ש"ך ס"ק נ"ד.

ז. וה"ה נקרע ונחתך ונמחק בזרוע בין מישראל בין מעכו"ם דהכל תלוי כשרואה חילול ה', ב"ח. ואפשר כיון שגם בגויל ישנם סודות שהריאות שאינה מוקפת גויל פסולה על כן קורע גם על הגוילים.

אבל אם היה דליקה ולא יכול להציל ונשרף וכיוצא בזה בלי חילול ה' א"צ קריעה.

ח. ולא בכלי. מ"ב אות י"ב.

ט. וע"כ קורע בצד שמאל. מ"א ס"ק ד'. והיינו הבשר שכנגד לבו. כה"ח אות כ"ב.

יו"ד סימן שמ סעיף לט

לח. כל הקרעים הנ"ל רשאי למוללן למחרת אבל אין מתאחזין לעולם.

דף כו:

עין משפט ב.ג. יו"ד סימן שמ סעיף כ

ב. הקורע מתוך המלל ומתוך השלל ומתוך הליקוט ומתוך הסולמות, לא יצא. אבל מתוך איחוי אלכסנדרי, דהיינו תפירה שהיא שוה למעלה ובולטת מלמטה, יצא.

עין משפט ד.ה. יו"ד סימן שמ סעיף יט

יט. כג. אסור למכור בגד לעכו"ם שקרע אותו קרע שאינו מתאחה. ואם מוכרו לישראל צריך להודיעו.

עין משפט ו. יו"ד סימן שמ סעיף ג

ג. ג. שיעור הקריעה טפח, ואם קרע על מת ובא להוסיף באותה קריעה על מת אחר, אם זה אחר השבעה לראשון מספיק בכל שהוא תוספת קריעה, ואם הוא בתוך שבעה צריך טפח על השני. ועל אביו ואמו אפי' אחר שבעה לראשון קורע עד שיגלה את לבו.

עין משפט ז.ז. יו"ד סימן שמ סעיף כב

כב. אמרו לו: מת בנו, והוסיף. מתאחה התחתון ולא העליון. אמרו לו: מת בנו, וקרע, ואחר ז' מת אביו, אינו מוסיף, אלא קורע קריעה אחרת, שאין אביו ואמו בתוספת.

עין משפט ט. יו"ד סימן שמ סעיף כא

כא. קרע על המת, ומת לו מת אחר תוך ז', קורע קרע אחר; לאחר ז', מוסיף על קרע הראשון כל שהוא. מת לו מת שלישי אחר ז' של שני, מוסיף

*****
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 0584150477 או 02-5712225
email: minchat.aaa@gmail.com

עליו כל שהוא. וכן מוסיף והולך עד טבורו. הגיע לטבור, מרחיק ג' אצבעות, וקורע. נתמלא לפניו, מחזירו לאחוריו. נתמלא מלמעלה, הופכו למטה. נתמלא מכאן ומכאן, נעשה כמי שאין לו חלוק, שאינו קורע.

עין משפט י. יו"ד סימן שם סעיף ב

ב. מקום הקריעה בבית צואר הבגד ובכל מקום לפניו, אבל אם קרע לאחוריו או מן הצדדין לא יצא.

הגה: וי"א שאם קרע בשולי הבגד יצא, וכך נהגו כשקורעין על שאר מתים^י שאין מתאבלין עליהם.

עין משפט ל. יו"ד סימן שם סעיף כא
עיי' לעיל עין משפט ט

עין משפט מ. יו"ד סימן שם סעיף לג

לג. לא. ההולך לפני המת בבגד שכבר קרוע ומראה עצמו שקרע אבל הוא לא קרע, הרי זה גוזל את החיים^כ והמתים.

עין משפט נ. יו"ד סימן שם סעיף לד

לד. לב. שאל חלוק מחבירו ואמר לו שהוא הולך לבקר את אביו החולה והלך ומצאו מת, קורע הבגד ומאחה אותו ומחזיר לחבירו חלוק ומשלם לו דמי הקרע^ל, אבל אם לא הודיעו שהולך לבקר אביו החולה הרי זה לא יגע^מ בבגד.

י. כשעומדים שם בשעת יציאת נשמה. ש"ך ס"ק ד'.

כ. מברייתא במו"ק דף כ"ו ע"ב.

ל. ואע"ג דעל האב אין מאחין לעולם שאני כאן דגם אם נתן לו חלוקו ורשות לקרוע שלא יתבייש שם, לא הקנהו לגמרי וע"כ מאחהו. ש"ך ס"ק מ"ח.

מ. ואף אם קרע לא יצא ידי חובת קריעה דהוי שואל שלא מדעת וגולן הוי. ש"ך ס"ק נ'.

עין משפט ס. יו"ד סימן שלז סעיף א

א. חולה שמת לו מת אין מודיעין אותו שמא תטרף דעתו עליו^ב, ואין קורעין חלוקו, ואין בוכין ואין מספידין בפניו^ב שלא ישבר לבו, ומשתיקין המנחמין בפניו.

עין משפט ע. יו"ד סימן שמ סעיף ד

ה. ד. כשם שאדם קורע על קרובו שמתאבל עליו כך קורע בפני קרובו שמת לו מת, כיצד בנו חייב בקריעה כגון שמתה לו אמו שגירשה אביו קודם, האב חייב לקרוע בפני בנו. וכן קורע אדם על חמיו וחמותו מפני אשתו^ג, והאשה קורעת על חמיה וחמותה בפני בעלה.

הגה: ואין נוהגין עכשיו כן כמו שיבואר בסי' שע"ד.

עין משפט פ. יו"ד סימן שמ סעיף ד

עיין בסעיף הקודם

יו"ד סימן שצא סעיף א

א. האבל אסור בשמחה כל שבעה^ד לכן לא יקה תינוק אצלו כל שבעה שמא יבא לידי שחוק.

ג. ממסכת שמחות. ואפי' נודע לו שמת אין מצווין לקרוע לו שמא תגדל דאגתו. כ"כ הב"ח מהר"ן.

ס. אפי' על מת שאינו קרובו. ש"ך בשם הב"ח.

ע. משמע דלא על שאר קרובי אשתו. ש"ך ס"ק ו'.

פ. ממור"ק כ"ו ע"ב.